

15 ՓԱՐՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ

15 ՓԱՐՍ

Հայրենի տուն օրը հրապարակում է հայրենի գիտնական և Պոլսի և Բաղրատի համար վեց արժանի մեծիկ հանդիպում. Բաղրատի լույսարարությունը
ժամեր օրը վերջ է : Վերջինից բաժանորդի ալ կենդանություն : Լրագրող վերաբերեալ գիրք կամ նամակ պետք է ուղարկուի անձինքն —
Խմբագիր Մ. Յ. Մեկեմեան Պոլսի Բաղրատի թիւ 20 Տ. Ճիշդեմեան Եփեսոսի պաշտոնը : Խմբագրութեան ուղղակի
գիրք եւ քաղաքի : Ծանոցման արդի օրը անհամար համար 3 քաղաք է : անհամար համար անհամարութեան կըլայ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայրենի տուն օրը հրապարակում է հայրենի գիտնական և Պոլսի և Բաղրատի համար վեց արժանի մեծիկ հանդիպում. Բաղրատի լույսարարությունը
ժամեր օրը վերջ է : Վերջինից բաժանորդի ալ կենդանություն : Լրագրող վերաբերեալ գիրք կամ նամակ պետք է ուղարկուի անձինքն —
Խմբագիր Մ. Յ. Մեկեմեան Պոլսի Բաղրատի թիւ 20 Տ. Ճիշդեմեան Եփեսոսի պաշտոնը : Խմբագրութեան ուղղակի
գիրք եւ քաղաքի : Ծանոցման արդի օրը անհամար համար 3 քաղաք է : անհամար համար անհամարութեան կըլայ :

յանձնուած պաշտօններն խղճի մտքը կատարել :

Սոյն շրջանիս մէջ երեսօրո խանայ թիւն , որ ժողովոյ բացման պահուն դիւթէ 93ի կը հասնէր , այսօր 117ի կը յանդի : ըսել է թէ տակաւին 23 նոր ընտրութեանց կը կարօտինք , և առ այս հարկ եղած հրահանգներն արդէն խի տրուած են վարչութեան :

Ազգ. ժողովը ներկայ շրջանիս մէջ զբաղած է շուրջ 104 խնդրով , որք հետեւեալ վիճակին ունեցած են .

47 խնդիրք աւարտեալ
34 » յղեալ
24 » խնդրոց կարգ :

Ազգ. ժողովը ներկայացեալ գլխաւոր խնդիրք են .

- Ա. կաթողիկոսական խնդիր
- Բ. երուսաղէմայ պարտուց խնդիր
- Գ. Առանձնաշնորհմանց խնդիր
- Դ. Պատրիարքական և վարչական տաճնապի խնդիրք
- Ե. Եւթական խնդիր
- Զ. կրօնական ժողովոյ ընտրութեան խնդիր
- Է. Հարցումք եւ հարցապնդումք
- Ը. կառակաց և Ազգ. դրամոց խնդիրք

Կաթողիկոսական խնդիր . — Ազգ. ժողովն , կաթողիկոսական ծանուցեալ խնդրոյն նուիրած է 9 նիստեր , և առ այս ընտրած է Գանձնաժողով մը , որոյ կողմանէ ներկայացեալ վերջին բանաձևին համաձայն , կաթողիկոսական երկու ընտրելեաց քուէարկութիւն

նը կատարուած և արդիւնքը տեղեկագրուած է առ Ամեն Տեղակալն Ս. ԼՅմիածնայ , ի ձեռքն Ամեն Ս. Պատրիարքի :

Երուսաղէմայ խնդիր . — Երուսաղէմայ պարտուց ծնդիրը ներկայ շրջանիս մէջ ևս ոչ նուազ զբաղեցուցած է Ազգ. ժողովն , որ իւր կողմանէ կարգեալ ֆինիչ ցանձնախմբին առաջարկութեամբ սոյն պարտուց բարձման համար քննահանուր հանգանակութեան սկզբունքն ընդունելով՝ յանձնարարած է վարչութեան խառն ժողովոյն , որ կարհրդակցութեամբ պարտուց բարձման ցանձնաժողովոյ՝ զարժանն ի գործ դրնէ :

Առանձնաշնորհմանց խնդիր . — Գալով առանձնաշնորհմանց խնդրոյն , ժողովս շնորհակալ և միանգամայն ուրախ է որ , պատկառելի Համագումար ժողովն սոյն ամենապահանջական խնդրոյն լուծման մասին իւր ջանքն և աշխատութիւնը չխնայեց , եւ ծանուցեալ Թագրիւն փութաց տալ Բ. Դրան :

Վարչական և Պատրիարքական խնդիր . — Ժողովը իւր Դրամատուն շրջահայեցողութեամբ , փութաց նաեւ հեռացնել իրմէ վարչական և Պատրիարքական տաճնապի խնդիրները , քաղաքական ժողովը պահելով իւր պաշտօնին մէջ , եւ ընտրելով ձեռնհաս եկեղեցական Ս. Հայրերէ կրօն. ժողով մը : Հետեւաբար վարչութեան սոյն ամենակարեւոր երկու ճիւղերն իրենց կազմակերպութիւնն ստանալով , ըստ արժանւոյն պիտի գործեն . ուստի այժմէն կը փութանք մեր շնորհակալիքն յայտնել նաեւ պատկառելի վարչութեան , եւ

մասնաւորաբար՝ քաղ. ժողովոյ Ատենապետ վսեմ. Սիմօն պէյի , որ իւր խորհրդարանական հրմտութեամբ դիտցաւ ըստ արժանւոյն վարել զիւր պաշտօնը :

Եւթական խնդիր . — Ժողովը սոյն շրջանիս մէջ նկատողութեան առաւ նաեւ պահ մը կեդր. Սրբատուկի վիճակն , և անոր հասոյթները չնուազելու համար յանձնարարեց քաղաքական ժողովոյ յետաձգել առայժմ Տրոյ կանոնագրի գործադրութիւնը , մինչեւ որ կեդր. Մատուկի երկու տացոյցի ընտրութեան տեղեկագիրը ներկայանայ իրեն Համարակալութեան Գիւմնէն , եւ որ այժմ մեր օրակարգի մէջն է :

Աւերող . — Կը համարինք , Տեարք երեսփոխանք , աստ մի առ մի թուել այն բազմաթիւ խնդիրներն , ինչպէս են կոտակաց , Ազգային դրամոց գործածման , վարչական պատասխանագրոց և այլն , որք մեծաւ մասամբ համարառութեան իրաւանց վերաբերեալ խնդիրներ են , եւ արձանագրեալ յատենագրութիւնս : Հետեւաբար կրնայ ըսուիլ թէ ժողովոյս ներկայ շրջանի կախառնութիւններն ըստ կարելոյն արդիւնաւոր եղան եւ յանգեցան յաջող ելլոյ :

Եթէ անյաջող խնդիր մ'ունեցաւ ժողովը , այն իսկ էր Մարդիւնի կազմութեան խնդիրն , որ ցվերջ չկըցաւ իւր օրինաւոր կազմակերպութիւնն գտնելերէք ատենապետք եւ երեք ատենագրելիք . կարենալով շարունակ իրենց պաշտօնին գլուխը գրտնուիլ , զի առաջին ատենապետ թիրեաքեան էֆ . ինչպէս նաեւ Ա. ատենապետ Զերազ էֆ . հը-

ըստարած, եւ Գ. ատենապետ խանութանեան Յակոբ պէյ, եւս միշտ ժողովոյ նիստերէն իւր պաշտօնի բնութեամբն բացակայ գտնուելով, ժողովը միայն մէկ ատենապետով եւ երկու ատենադպիրներով կրցաւ այս շրջանը բոլորել, եւ ես շնորհակալ եմ իմ ազնիւ պաշտօնակիցներէս, որք մեծապէս աջակցեցան ինձ:

Արդ, շնորհաւորելով համայն ղեկեւիտներս, այս շրջանի մէջ եւս իւր պաշտաման ամենայն խղճի մտօք կատարմամբ՝ առ Ազգն մատուցած ծառայութեանց համար, եւ ազգելով միանգամայն որ Գիւանիս ակամայ թերութեանց եւս ներողամիտ լինիք, փակեալ կը համարեմ 1883ի նշանակուած, եւ կը մագլթեմ որ յառաջիկայ նոր շրջանն, որոյ բացումը ըստ օրինի տեղի պիտի ունենայ Մայիս ամսոյ առաջին եօթնեկին մէջ, եւ յորում Երեսփոխանական ժողովն պիտի գրադի գլխաւորաբար վարչական համարառութեան, պիտեմէի եւ մանաւանդ դատարարութեան խնդրովք, իւր մէջ ունեցած ոյժերովն աւելի մեծագոյն գործեր կատարէ յօգուտ ազգին:

Կը հրաւիրեմ նախագահ Սրբազանն, որ օրհնէ նախ մեր Օգոստոսիան ինքնակալ Սուլթան Համիտ խան կայսրն մեր, որոյ ողորմածասէր հովանոյն ներքեւ վայելած ենք մեր ամեն իրաւունքներն ու կը վայելենք, եւ ապա զմեզ շնորհ երկնային հայցելով ի վերայ մեր ի Տեառնէ:

—o—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Գեր. փոխանորդը և Բաղ. ժողովոյ ատենապետ վսեմ. Սիմոն Պէյ Մաքսուտեան ըստ որոշման խառն ժողովոյ երկուշաբթի օր Բ. Դուռն երթալով, դատական գործոց նախարար վսեմ. Հասան Թէհմին փաշայի հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցան ի մասին Ազգային առկախ խնդրոց որոց գլխաւորքն են, Սոյ կաթողի կոսական և առաջնորդաց վերադարձի խնդիրները:

Գեր. փոխանորդը սոյն խնդրոց նկատմամբ Բ. Դրան և ազգային պատրիարքարանի մինչև տեղի ունեցած բանակցութիւնքը հաղորդելով, վսեմ. նախարարէն խնդրեց որ այս խնդրոց տընօրէնութեան համար հարկ եղածն ընելու բարեհաճի: Վսեմ.

նախարարը պատասխանեց թէ ինքն տակաւին նոր կոչուած ըլլալով Գատական գործոց նախարարութեան, ի մտոյ տեղեկութիւն չունի վերոյիշեալ խնդրոց մանրամասնութեանց. ուստի գիւաններէն հարկ եղած ծանօթութիւնները քաղելով, պարտ ու պատշաճ տնօրէնութիւն մը ընելու փոյթը պիտի ունենայ:

Գեր. փոխանորդը և վսեմ. Սիմոն Պէյ գոհութեամբ մեկնեցան:

—

Զմիւռնիայէն տեղեկութիւն կուտան մեզ թէ տեղւոյն Հրեմիս փոխանց վարժարանին հանդիսաւոր բացումը տեղի պիտի ունենայ Մայիս 6ին:

—

Կրօնական ժողովը այսօր ժամը 6ին Ազգ. պատրիարքարանի մէջ, իսկ Բաղաքական ժողովը ժամը 3ին Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նիստ պիտի ընեն:

—

Ս. Պատրիարք Հայրը առ Բ. Դուռն ուղղեալ թագրերները ստորագրելէ զատ դաւառական առաջնորդաց դրկուելիք որոշմանագրերն ալ ստորագրել սկըսած է քանի մը շաբաթէ ի վեր ճեղքէն ելալով անուամբ, իսկ Կրօնական և Բաղաքական ժողովոց հրաւիրագրերը ինչպէս նաև մայրաքաղաքիս թաղական խորհրդոց և պաշտօնական մարմնոց ուղղեալ գրութիւնները իւր փոխանորդին միջոցաւ կատարագրուին:

—

Գում-գարուի դրսի Թող. խորհուրդը հրաժարական տուած և հակառակ ամեն ջանից իւր հրաժարականին վրայ պնդած ըլլալով, Պատրիարքական Գեր. փոխանորդը տեղւոյն եկեղեցւոյ գործերը անխնամ չթողելու համար Պատրիարքարանի դիւանատան պաշտօնեայնէն Ահարոնեան Յակոբ և փափաղեան Նշան Էֆէնտիներու յանձնարարեց որ յիշեալ եկեղեցւոյն գործերը վարեն մինչև ցնոր տնօրէնութիւն:

Տեղեկութիւն կուտան մեզ թէ նոյն Թող. խորհրդոյ հրաժարման գլխաւոր պատճառը վարժարանին դաստառաց ունեց թաղեցիներէն ջերմապէս պաշտպանուելն է, որոց պաշտօնավարութիւնը բոլորովին ապարդիւն կը նկատէ եղեր Թող. խորհուրդը:

—o—

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաշտատէն հասած հեռագրական վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ Տիգրիս գետին յորդումը կարծուածին չափ վնաս չէ պատճառած. քաղաքը վտանգէ ազատ է և ջուրերն ըսկըսեր են նուազիւ, և ներկայ եղանակին նայելով չը յուսացուիր որ Տիգրիսի ջրերը վերստին բաղմանան: Գիւղերուն մէջ ալ կարծուածին չափ վնաս չկայ: Հեռագրական գիծերը խանդարուած չեն:

— Գէօթէն Ենքէն տասնեակնգի չափ թաթար գաղթականներ մայրաքաղաքս եկան:

— Նախարարաց ժողովը Անգլիոյ կողմէ առաջարկեալ դեսպանաժողովոյ խնդրոյն մասին մարտի մը խմբագրած էր կիրակի առուր նստին մէջ. սոյն հաշտութիւն վեհ. Սուլթանին վաւերացմանը ներկայացուելով, Երևտըղի պարատան մէջ մեծ ժողով մը գումարեցաւ: Այս ժողովին որ առջի իրիկուն վերջացաւ, վիճարանութեան արդիւնքը դեռ յայտնի չէ:

— Օսմանեան կայսրութեան մէջ զբոսնող չէրքէնները որք մինչև ցարդ ղինկորագրութեան ազատ էին, կայսերական հրամանաւ ժամանեալ բանակին մէջ պիտի ընդունուին այսուհետեւ, և այս մասին հրահանգներ տրուեն եւ ղինկորական իշխանութեանց:

— Բարձր. Մեծ Եպարդոսը քաղաքապետ Մաղհար փաշան Բ. Դուռը կանչելով, մայրաքաղաքիս փողոցներու մաքրութեան մասին բանակցութիւն մը ունեցեր է: Մաղհար փաշա իւր պաշտօնատեղին հասնելով, պէտք եղած հրամանները տուեր է առ որ անկ է:

— Ֆիլիփոսփոլիս լրագիրը կը գրէ թէ այն զրոյցը զոր պուլիար լրագիրք ոմանք հրատարակեցին, իբր թէ Ալէք. փաշայի ընտրելիութիւնը պահանջելու համար մահմետական ժողովոցեան կողմէ պատգամաւորութիւն մը մայրաքաղաքը գացեր է, անհիմն է. այսպիսի պատգամաւորութիւն մը մինչև ցարդ գոյութիւն չունի:

— Մայրաքաղաքէս փոլիթքը օրէսփօնտանս լրագրին կը գրեն թէ երկաթուղւոյ միացման խնդրոյն վրայ տեղեկագիր մը պատրաստելու պաշտօն ունեցող յանձնախումբը իւր գործն

աւարտեր և տեղեկագիրը ուղարկուան մէկ Մեծ Եպարդոսին մատուցեր է. որ վեհ. Սուլթանին հաւանութեանը ենթարկեալ է: Յիշեալ ծրագիրը այսօր վաղը արեւելեաց երկաթուղւոյ ղինկորութեան պիտի յանձնուի:

— Պաշտատի ղինկորական թիշկները տեղեկագիր մը տուեն կուսակալին յայտարարող Պաշտատի մէջ ճարակեալ Լանդութիւնը ժանտախտայլ ժանտատենդ է:

— Ս. փեթրասպուրիկ Սոյի վրէժիա լրագիրը կը ջանայ համարել թէ Բոսորփ իշխան դանուբեան փոքր պետութեանց տուած այցելութիւն իրաց ներկայ վիճակին մէջ փոխութիւն մը չպիտի բերէ:

— Վիէնայէն ապրիլ թուով կը գրեն:

Բոսորփ իշխանը և Սթեֆանի իշխանուհին այսօր վերադարձան: Խուռն լրագրին մը հաւաքեալ էր քաղաքը, որ դահաժառանգ նին և իշխանուհւոյն սիրային գունդութիւն մ'ըրաւ: Օսմանեան դեսպան Սաաուուլը չա ալ կայարանը կը գտնուի իշխանը նորա ձեռքը սխմեց և խնդրեց որ իւր շնորհակալիքը միւսանգամ մատուցանէ առ վեհ. Սուլթանի: Պոլիս վայելած յոյժ լիւր ընդունելութեան համար:

— Մայրաքաղաքէս փոլիթքը փօնտանս փոլիթք լրագրին գրեն թէ Բոսորփ իշխան Պոլիս այցելութեան առթիւ զած ծախքը չափազանցօրէն չանկուած է: Արքունի ճուրջ ցուցակէն կը տեսնուին ամենը 62,500 ոսկի եղած է, որոյ 6000 ոսկին նապարհի ծախք է:

— Պուլղարիոյ Ալէք. իշխանը վիէնայի մէջ գետապուրի չը գացած, կայսերական ընդունելութեան մը որուն վրայ իշխանը և յինք յանձնաւոր զարմայեկայսրը բաւական երկար նակ իշխանին քով մնալով հունս շնորհակալ եղեր է իշխանին և Սթեֆանի իշխանոյն ըրած փառաւոր ընդունութեան համար: Իրաւտան մէջ ճաշ մը տրի պատիւ իշխանին, որ հետ օր Տարմտաթ մեկներ է ճամբորդութեան նպատակաւ: Իշխանը վերադարձին և իւր

պիտի իջնէ ըստ հրաւի-
կայսեր և քանի մը օր
անցընէ վիշնայի մէջ:
Երկնայէն թան լրագրին
եւր կը դրեն:
նայի ակումբներուն մէջ
ծուր թէ Ալէքս փաշա
էն մեկնած է մէյմալ
աղառնալու կերպով: Իւր
կիւղիւնը վերջնականա-
պէս ինկած է: Այժմ աս-
պի Պ. Քրէսթովիչի կերեւի,
Բ. Դուռը զայն ընտրելի
այէ, կը կարծուի թէ տէ-
րիւններէն եւ ոչ ոք առար-
կիւն չպիտի ընէ: Պ. Քրէս-
թովիչը այժմ կը կառավարէ եր-
կու թուիսէն առաջ նոր ընտ-
րուին չը կատարուիր:
Իսկիւտարի հասարակաց
տեղը որ ժամանակէ մը ի
կը շինուի, այսօր վաղը պի-
տայուի:
Վանայ նախորդ կուսակալ
նա փաշտ Վանէն ճամբայ ե-
րկու մայրաքաղաքս գալու հա-
մար Բ. Դուռը Արեւելեան-Բու-
նոր կուսակալ մը կարգե-
ցանք ու և է որոշում մը չէ
տակաւին:

— Լա թիւրքի կը ծանուցա-
նէ թէ, Արեւելեան-Բուստիլի ժո-
ղովրդեան մեծ մասը թէպէտ ի
սկզբան նպատաւոր էր Ալէքս
փաշային, այժմ թշնամի է նմա
և մինչեւ իսկ այս մտօք ցոյցեր
եղած են Ֆիլիպի մէջ: — Կերեւի
թէ ժողովուրդն ի սկզբան եր-
կուղ ունենալով թէ Ալէքս փաշա
ամենէն հաւանական ընտրելին է,
ի նպատակ նորա ցոյցեր ըրած է:
Բայց երբ համադրեցաւ թէ ա-
նոր վերադարձն անկարելի է, այն
ատեն իւր բուն կամքը յայտնեց,
և ոչ միայն աննպատակ, այլ և
թշնամական ցոյցեր ընել սկսաւ:
Պաշտօնի վրայ եղող կամ լինելու
հաւանականութիւն ունեցող ան-
ձանց նպատաւոր ցոյցերն այս-
չափ արժէք ունին:
— Մեծ Եպարգոս բարձրա-
պատիւ Սայիտ փաշա, որոյ բաղ-
մադրադ վիճակն ծանօթ է ա-
մենուն, և որ այնքան արժանեօք
կը վարէ իւր բարձր պաշտօնը,
կրթութեան խնդիրն եւս իւր
զբաղման սիրելի առարկաներէն
մին ըրած է, ինչպէս բաղմաթիւ
առիթներու մէջ ապացուցած է:
այս անգամ ևս բարեհաճեցաւ

նորահաստատ վաճառականական
վարժարանն այցելել և ուսուցիչ-
ներն քաջալերել-Ներսիս թէ մեր
Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն օրինակ
առնէր Ն. Բարձրութենէն, և բա-
րեհաճէր այցելութիւն տալ աղ-
գային վարժարանաց, որոց սեմէն
ներս տարիներով ոտք կոխած չէ,
թէ և քիչ զբաղմունք ունի:
— Յայն մը Բ. Դուռը դիմեց
երէկ մահմէտականութիւնն ըն-
դունելու համար:
— Տէրաբիւր նորընտիր կու-
սակալ Օսման փաշա Տրապիզոնի
ճամբով իւր պաշտօնատեղին ու-
ղեւորեցաւ երէկ:
— Պ. Նէլիսօֆ որ Երուսա-
ղէմ երթալու դիտաւորութիւն
ունէր, տաքին պատճառաւ իւր
դիտաւորութենէն ետ կեցեր է:
— Դեսպանատանց առաջին
թարգմանները Բ. Դուռն երթալով
երէկ, Արտաքին գործոց նա-
խարարին հետ տեսակցեցան:
— Ռուսական դեսպան Պ.
Նէլիսօֆ և նախորդ սպանիական
դեսպան Բասքոն կամը երէկ
Բ. Դուռն երթալով, Արտաքին
գործոց նախարարին և իւր խոր-
հրդականին հետ տեսակցեցան:

— Գասթամունիի մէջ Համիտի-
յէ անուն նախակրթական դըպ-
րոց մը բացուեր է:
— Տօնկօլա (Սուտան) ապրս-
տամբ արապներու սպառնալեաց
ներքեւ է: Սուաքիմ յամաքէն
պաշարեալ է: Խարթում ալ
միշտ միեւնոյն վիճակին մէջ է:
Կօրտօն զօրապետէն լուր չկայ:
Օսման Տիկիմա Հանտուք կը գըտ-
նուի Սուաքիմը ուղող ակուն-
քը պահելով: Պէրպէր անձնա-
տուր եղաւ:
— Երվային գործոց նախա-
րար Հիւսնի փաշայի Պատուոյ լե-
զէնի երկրորդ աստիճանը չը-
նորհուեր է Գաղղիոյ կառավա-
րութեան կողմէ:
— — —
Վ. ԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՄՍԵՐՈՒ
Կը պատրաստուին աղնիւ քար-
դերու վրայ զանազան գրերով
ի դին 100 հատը 10 դահեկան:
Փափաքողք գիմելու են Արամ-
եան ապարան, Չողմադճըլար
Յակոբեան խան թիւ 13:

նային: Հովանուտ ծառի մը ներքեւ նորատի աղջիկ մը
նստած էր. շնորհալից գէմբով և գլուխը ուսին վրայ
խոնարհելով, ձեռագործով մը կը զբաղէր:
Այս հովանուտ տեղը պարտիդին ներսերն էր. իբր
հաղար կանգունի չափ քառակուսի գետին մը, ճիշտ
փոքրիկ բայց ճերմակ տան մը դիմաց, որ ճերմակ վա-
րդոյրներ և մեծ փեղկեր ունէր: Չորս կողմը դափնի-
ներով. յասմիկներով շրջապատեալ էր:
Փողոցին եզերքը գտնուած պատին և տան մէջտեղ
քանի մը քառակուսի գետնի միջոց մը թողուած էր: Մէջ-
տեղը փոքրիկ աւազան մը փորուած էր, որոյ շուրջ շա-
րունակ կը փոխուէր, երեք կանգուն բարձր գտնուած
հոսանքի մը շնորհիւ: Շփաղի չորս կողով այս գետինը
և տան առջեւ գեղեցկատեսիլ կը գործէին:
Հովանուտ տեղին ներքեւ մուտքին հակառակ կող-
մը քառակուսի բաց տեղ մը կար, մարդագետինն և
առուակը տեսնուելու համար:
Նորատի աղջիկը երբեմն երբեմն աշխատութենէ
դադրելով, աչքերը վեր կը վերցնէր և արագաբար կը
նայէր ածուր ծաղկազարդ եզերքներուն:
Մտախօհ, տխրութիւն մը կը նկարուէր անոր դէմ-
քին վրայ, որ պահ մը միջատներու թռիչքին կը նայէր,
անոնց բղղալը կը լսէր իբր թէ այս ամենուն մէջ խոր-
հրդաւոր ձայն մը գտնուէր, իւր հոգւոյն հետ խօսող
կամ իւր մտածմանց պատասխանող:
Այս աղջիկը շնորհագեղ և պաշտելի էակ մ' էր,
դեռ տան և վեց տարեկան չկար, փոքր էր քան մեծ,
և իւր նուրբ հասակը կնիւնի մը նման դիւրաբեկ էր. և

յատկապէս զասոնք առնելու համար եկած էր:
Ուրիշ մէկ սեղանի մը վրայ դրուած էին շատ մը
տուրիեր, որոց մէջ կը գտնուէին ապարանջան, վիշոյ,
օղ, և մատանի և վերջապէս աղամանդներու և աղնիւ
քարերու զարդ մը:
Պանդոկապետին սպասաւորը իւր տիրոջ և Պէնոօի
ներկայութեան թուղթ և գլրոց ամեն բան ճամբորդու-
թեան պայուսակին մէջ դրաւ:
— Եթէ կուղէք, պարոն այս ամենը ձեր բնակարանը
կը ղրկեմ, ըսաւ պանդոկապետը:
— Օհ, այդ ձանձրութիւնը տալ չեմ ուզեր, ձեր
դռան առջև կառք մը ունիմ պատրաստ. անտուկը կա-
ռապանին քովը կը դնեմ, իսկ երկու պայուսակները
իմ քովս կ'առնում:
— Այս ամենը ես ալ կ'ընամ ղրկել Պ. Շարլ Շէվ-
րիի:
— Անչուշա պատասխանեց Պէնոօ, միշտ հանդար-
տութեամբ. ես ալ ի սկզբան մտադիր էի աղաչելու
զձեզ որ դուք ինքնին ղրկէք այս բաները. սակայն յե-
տոյ մտածեցի զոր երկաթուղին ամենէն լաւագոյն միջո-
ցն է իմ բարեկամիս խնդրած բաները իրեն հասցնե-
լու:
Պանդոկապետը հստակեցաւ, ըսելու բան մը չու-
նէր:
Սպասաւորը տիրոջը օգնութեամբ անտուկը ուսերուն
վրայ առաւ և Պէնոօի հետ վար իջաւ. Պէնոօ ալ երկու
պայուսակները բռնած էր:
Սանդուխին ստորոտը պանդոկապետը Պէնոօյէն

ԿՈՒՆԵՔԻՆԻ-ԼՈՒՂԱԹ ԲՆՈՒՐԱՆ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՏԻՍՏԵՐԵՆ
Աշխատատիրոջ
Մեծագույն Ծեփքի և Մեծագույն Աշխատատիրոջ
Պաշտօնակալը Հասար. կրթութեան
Գրաքննութեան սենեկի
Հրատարակիչ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

Այս բառարանը, պարունակած արուեստական և դիտական բառերու ճոխութեամբ, բացատրութեանց յստակութեամբ իւր տեսակին մէջ առաջինը կը համարուի: Սոյն գործը ցարգ հրատարակուած Ֆրանսերէն-Թուրքերէն բառագրոց վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով արուած բացատրութիւնները լատին տառերով եւս նշանակուած են անոր մէջ, մասնաւորապէս ի դիւրութիւն օտարալեզուաց:

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ և մաքուր տպագրութեամբ տեսարար առ տեսար իւրոյ կ'ընծայուի Արամեան տպարանէն:

Առաջին հատորը՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն և մէկ տետրակներէ բաղկացեալ է՝ տեսարար առ տեսար հրատարակուելէ յետոյ՝ կազմուած կը վաճառուի ի գին 60 դահեկան արծաթ:

Բ. հատորին խնդրոգ տետրն ալ հրատարակուած է և կը վաճառուի ի գին 2 դահեկան արծաթ իւրաքանչիւրը:

Բաժանորդագիրն է Կ. Պօլսոյ համար 75 դահեկան արծաթ, գաւառաց համար 100

Բ. հատորին 15րդ տետրին հրատարակուելէ ետքը բաժանորդագրութիւն չընդունուիր:

—o—

ԸՆԹԱՅԻ Ի ԳՐՈՅ ԲԱՐԲԱՌ

Բ. ՏԱՐԻ

Հաւաքածոց ի նախնեաց եւ յարդեաց (հանդերձ քերականական բացատրութեամբ)
ԵՂԻՇԷ Վ. ԳՈՒՐԵԱՆ

Սոյն դասագիրքն գրաբարի ուսման համար ցարգ հրատարակուած լուսագոյն դասագիրքերէն մին լինելով կ'ընծայէ ուսանողաց ամէն դիւրութիւն: Այն հատուածներն որ ամփափուած են ի նմա՝ թէ՛ արձակ և թէ՛ ոտանաւոր՝ ճոխ են և նոր ըստ մեծի մասին:

Յիշեալ դասագիրքը բաժնուած է երկու մասերու, առաջին մասին մէջ նախնեաց զանազան կտորներէ զատ՝ կայ նաեւ ԵՂԻՇԷի համառօտարթիւնը վերջ

հատուածներու մէջ, իսկ երկրորդ մասին մէջ «Արտարանք ի Սիպերիա» և «Պօղ և Վերդինեա» վիպասանութեանց համառօտութիւնն ամփափուած հայերէն գեղեցիկ թարգմանութեամբ:

Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանը, կը ծախուի նաեւ գըրաւաճառաց քով ի գին 10 դրշի:

—o—

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կուքա Լալէի ճամիի դէմ թիւ 15 մի նոր գեղարան բացուած է, ուր գեղադրեր կը պատրաստուին փութով եւ մասնաւոր խնամով, կը գտնուին նաեւ եւրոպայէ եկած ամեն տեսակ պատրաստ գեղեր հատով կամ որ եւ իցէ քանակութեամբ, զորս նշանաւոր գործարաններէ ուղղակի բերել կուտայ իւր անուան:

Սոյն գեղարանի բացումը յոյժ օգտակար ծառայութիւն մ'է հասարակութեան, մասնաւոր չիլիթական մեծ շահաբերութիւն ամեն անոնց որք իրենց փնտրածն ճշգրտապէս գտնելու համար դատապարտուած են հեռաւոր տեղեր դիմել:

Պատուարժան յաճախորդները գնոց չափաւորութեան հետ

գեղորէից ընտրութեամբ դոհալըն իրեն սկզբունք ընտրող սոյն Տ. Ալաշկերտեան գեղարանը, որ երկար տարիներէ ի վեր հռչակաւոր եղած է Եփեսոսի Բօթախանէի դէմ՝ այս անգամ ամբողջապէս իրիտադրուած է Կուքա Լալէի ճամիի դէմ թիւ 15:

Սոյն փոխադրութեան առթիւ եւրոպայէ բերել տուած է խիստ թարմ հանգային չիլիթա Պօրտոյի եւ Մալապի գինիներէ զանազան ըմպելիք, անուան հոտք, եւ այլն եւ այլն:

Նշանաւոր է միանգամայն սոյն գեղարանը իւր Ձկան իւր մանանձիւղով, եւ յիրաւի յաճախորդը դմայած են ապրանք ընտրութեան, մաքրութեան գնոց չափաւորութեան:

Յիշեալ գեղարանը միշտ յաճախեն ճարտար եւ հռչակաւոր բժիշկներ, խիւրուած բժիշկներու համար ալ պէտք է տրուի ժամանակին:

Ղալաթիա հանրածանօթ ճառական Մինասեան էֆէնդի Տօքթօր Մինասեան էֆէնդի Բարեհաճած է արդէն բաթ օրեր ճիւղաւոր դարձնել ազբաններն:

ՏԵՐ—ԽՄԲԱԳԻՐ

Մ. Յ. ՄԷԼԻԲԵԱՆ

— 94 —

խնդրեց որ մինչև իւր սենեակը իրեն հետեւի:

— Արդեօք բան մը մոռցանք, հարցուց վարպետորդին, գեղեցիկ իմն ժպտելով:

— Այո, պարոն պզտիկ ձեռնկերպութիւն մը:

— Ո՛հ, ի՞նչ է:

— Ընկալագիր մը տալ ինծի ընդունած բաներուդ համար:

— Իրաւունք ունիք պարոն, այո, իրաւունք ունիք:

Եւ գրասեղանին առջև նստելով:

— Ըսէք կ'աղաչեմ որ գրեմ:

Եւ պանդոկապետին ըսածները գրեց և համարձակութեամբ ստորագրեց. Թէօֆիլ Լը Մօան, երկրաչափ հանքայ:

Ի՛նչ մը վերջը Պէճօի կառքը սրարշաւ կ'ընթանար:

Խաղն աւարտած էր:

— Հիմա ոստիկանութիւնը կարող է փնտռել, ուր որ ուղէ Լօթ, փարիզ, սատանային ծակը, և բան մը չպիտի գտնէ, ըսաւ թշուառականը, թղթերը և գոհարեղէնները պարունակող պայուսակը սրտին վրայ սեղմելով: Մեռեալը համր են... գալով նորածին մանկան... անկա չլինար խօսիլ:

Այս միջոցին յանկարծ եղեռնագործ թշուառականը իւր թէ խիղճ մը ունենար տակաւին, խորհրդաւոր ձայն մը լսեց որ անոր կաղաղակէր:

— Մեռեալը վրէժխնդիր մը պիտի ունենան:

— 95 —

ՎԵՐՋ ՅԱՆՈՒՅԱԲԱՆԻՆ

ՄԱՍՆ Ա.

ԴԺԲԱՂԴՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆՈՒԿԸ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՍԷՐ ԵՐԿՉՈՏ

Յունիսի վերջերն էր. գեղեցիկ առաւօտ մը, զուարթարար արեգակը իւր բոցակէշ լոյսը կը սփռէր ամեն ուրեք, կանաչ տերեւներուն, դալարիներուն և տունիկերուն մէջ որք գիշերային ցօղով տակաւին կը փայլէին:

Հունձքի ժամանակ էր. քաղցրասիւք զեփիւռը թարչամած ծաղիկներու և խոտերու հոտը օդին մէջ կը սփռէր. դալարեաց մէջ ամեն կողմ մանգաղը կը փայլէր արեւուն ճառագայթներէն:

Մանգաղահարաց առջև մարգագետնի ծաղիկներով գոյնզգոյն զարդարուած խոտեր կային: Կիներ և նորատի աղջկունք, կարճ չրջագլխատով սրունքներուն ներքեւէն գուլպաները կը տեսնուէին, գլուխին յարդէ գըլխարկներ գրած, վարդագոյն կանաչ կամ կապոյտ ժապաւենով կ'սկսէին երեւիլ, երեքժանիներով և հունձքի սանտրերով:

Ասոնք ամենը ուրախ էին և կարծես տօն կը կատարէին: Երգերու ձայն մը կը խառնուէր մանգաղներու